LATVIEŠU VĒSTNESIS

LATVIAN NEWS BULLETIN

The policy of this Newspaper is to provide our Latvian people in exile with all available news of importance concerning the world's happenings, of political, economic, cultural or social significance. And our special aim is to present the humanitarian ideals and achievements of the great Democracies — the United States of America and the British Empire. This aim, we know, will help maintain the spiritual and cultural unity of the Latvian people and — of all things — will yield hopes for a safer and happier future.

Redakcija-Editorial Office: Hotel Convikt, Dillingen/Donau, Bayern (13b) — Iznāk divi reizes nedēļā — Published twice a week

Nr. 55 (57) — **Authorized by Military Government and UNRRA** — **Dillingenā, trešdien, 1946. g. 17. jūlijā**

Kāda disputa fragments

Nu jau drīz gads, kopš mēs gandrīz vai ik dienas sastopamies pie šī pusdienu galda. Parasti vienas un tās pašas sejas. Tikai retumis kāds viesis — iebraucējs no ziemeļiem vai dienvidiem. Tas tad arī ir pietiekams iemesls visas lielās problēmas no jauna pārskalot svaigā ūdenī, lai pēc tam tās atkal izkarinātu veļas auklā žūt līdz nākamai reizei. Un tā tas notika arī šodien.

Tikko atbīdījusi no galda malas tukšo viras šķīvi, mūsu vienīgā dāma jau servē pirmo bumbu par godu viesim:

„Tas viss ir tikai murgs", pati ar saviem pirkstiem nervozi rotaļādamās, viņa iesāk valodas, „bet, ticiet man, sievietes nojauta bieži ir vairāk vērts kā visi jūsu gudrie prātojumi, un es esmu pārliecināta, ka šis murgs reiz nozudīs un kādu rītu mēs atkal atmodīsimies..."

„Kanādas krodziņā mazgājot traukus", ar smagu pretsitienu atbild N., šis konsekventais pesimists. Tūdaļ pazib vēl pāris jaunu šķēpu un turnīrs kļūst mazliet chaotisks, jo reizē runā trīs vai četri:

„Tieši pirms rītausmas tumsa ir visbiezākā."

„Es arī Rīgā negaidīju svešus kungus."

„Tam, kas tik daudz reižu pārdots, nav vairs cerību pašam pirkt" utt.

Sākums pietiekami dinamisks, lai būtu iespējama lielāka eksplozija, kāpēc arī vienmēr mierīgais A., acenes aši pazibsnījis, veikli notver prot-ām šļūcošo pavedienu aiz gala:

„Formāli mūsu stāvoklis nebūt nav tik bezcerīgs", viņš tēviški pamāca. „Mums vēl arvien ir zināms, es teiktu, pat ievērojams aktīvs zaudētā atgūšanai."

Daži klausītāji pret šo apgalvojumu gan klusi iebilst, bet A. neļaujas traucēties:

„Šo aktīvu sastāda divējādas vērtības. Pirmkārt, tās starptautiskās tiesības, kas vēl stāv aiz mums, un, otrkārt, mēs paši, tas reālais fakts, ka mēs esam še. Un jo lielāks mūsu skaits, jo vienotāki esam savā vidū, jo lielāka šī fakta nozīme."

„Nebūtu gan tālredzīgi doties mājup uz tik nestabila plosta", ironiski nosmīn nemierīgais D., kas bieži un labprāt operē ar dzēlīgiem starpsaucieniem. A. jūtas mazliet aizvainots un pastrupi atcērt:

„Bismarks allaž brīdināja savus tautiešus no tālredzīgiem politiķiem, teikdams, ka tie nesaredzot tuvāko resp. pirmā kārtā svarīgo." Un jau pavisam mierīgi: „Tāpēc ļaujiet man, lūdzu, kaut oriģinālitātes dēļ, vērtēt apstākļus no tuvredzības viedokļa. Ka mums šāds aktīvs ir, — ja gribat, sauciet to par mājās braukšanas plostu, to zināms ne vien mēs paši, bet to zina arī mūsu nelabvēļi. Un būs gluži loģiski, ja tie šo mūsu aktīvu mēģinās iznīcināt. Jūs, varbūt, jautāsit, kā gan tas iespējams? Pavisam vienkārši, ar varu un viltu, ar tiem pašiem līdzekļiem, kādi pret emigrantiem lietoti jau agrāk, ne vienu reizi vien. Vai atceraties princi Aleksēju, kuŗu tēva — paša cara Pētera I aģenti atvīla no emigrācijas tieši uz moku bluķi?"

„A. kungs! Jūs tik jauki sākāt par mūsu pašu lietām, bet tad atkal iekrītāt vēsturē. Es jau zinu, tagad nāks krusta kari, tad Ēģiptes XV dinastija un tad — otra maiņa pusdienās, bet mēs vēl arvien būsim kaut kur starp viduslaikiem un pasaules radīšanas sākumu."

Ko gan sev var atļauties tas, kas sastāv no lūpu krāsas un pusmetra zīda, pie kam pēdējais savukārt vēl diezgan paškidrs!

A., kas visumā diezgan jūtīgs, šoreiz neuztraucas. Gluži otrādi, man pat liekas, ka viņš ir sajūsmināts par

(Beigas 3. lappusē)

Jāsaglabā tautas garīgie spēki

Latviešu kolonijā **Eslingenā** 10. un 11. jūlijā notika latviešu ev.-lut. mācītāju sanāksme, kas ir nozīmīga visā latviešu gara dzīves apjomā. Pēdējo reizi tāda notika Latvijā — 1940. g. 17. un 18. jūnijā Rīgā, mūsu tautas tik vēsturiskajās un drūmajās dienās. Tagad trimdā archibīskaps prof. Dr. theol. T. Grīnbergs, saaicinot latviešu mācītājus no visām rietumu 3 okupācijas joslām, atjaunoja paražu — sanākt un kopīgi pārrunāt gara dzīves un aprūpes jautājumus. Sanāksmē piedalījās 5 prāvesti, Baznīcas virsvaldes locekļi un 112 mācītāju.

Garīgā aktā archibīskaps atzīmēja mācītāju uzdevumus, atzīstot, ka amata sūrums jāpārvar ar amata prieku. Mācītājiem jāsniedz gara gaisma grūtībās pagurušajiem un ikvienam tautietim. Sirsnīgiem vārdiem archibīskaps sveica viesus — UNRRA's 208. vienības dir. Pensonu du Selu, Latvijas Sarkanā krusta dir. R. Liepiņu un Eslingenas kolonijas vecāko K. Kalniņu.

LCK sveicienus sanāksmei nodeva prof. Dr. K. Kundziņš. Viņš atzina, ka pašreiz galvenā problēma ir saglabāt latviešu tautas garīgos spēkus no sairšanas un pagrimšanas. Šis uzdevums stāv pāri sīkākajām praktiskajām rūpēm. Jo ilgāk dzīvojam trimdā, jo vairāk ieviešas nevēlamas parādības, rūsa pārklāj latvju tautas dvēseles zeltu. Jācelj mūsu dārgākā manta - garīgā kvalitāte.

LSK dir. R. Liepiņš norādīja, ka baznīcai pašreizējā notikumu norisē ir svarīgi uzdevumi. Baznīca daudz darījusi ikvienas taisnas lietas uzvarai. Direktors pateicās archibīskapam un mācītājiem, kas allaž gādājuši par mūsu bij. karavīriem. Vēl sanāksmi sveica UNRRA's direktors un Eslingenas kolonijas vecākais K. Kalniņš. Ar rakstu sveicienus bija sūtījis Vispasaules baznīcu apvienības pārstāvis Klifords Nelsons no Ženevas, Rietumvācijas lietuviešu ev.-lut. draudžu vadītājs doc. J. Paupers u. c.

Sanāksmes darba kārtībā referātus nolasīja prof. Dr. K. Kundziņš — „Dieva valstības noslēpums" un prof. Dr. L. Bērziņš — „Baznīcas dziesmas un liturģija." Otrā dienā bija prāv. E. Berga un J. Kuļliša priekšlasījumi. Konferences dalībnieku dievkalpojumā sprediķoja prof. Dr. T. Grīnbergs. **Z. B.**

Latviešu dziesmas Baireitā

Baireitā, slavenajā Richarda Vāgnera svētku spēļu namā, kur līdz šim skanējusi tikai Vāgnera mūzika, 7. jūlijā pirmo reizi atskanēja latviešu dziesmas. Tās te skandināja 10 latviešu nometņu apvienotie koŗi ar pāri par 400 dziedātājiem diriģentu F. Valdmaņa, A. Kalnāja un J. Ūdra vadībā. Zāle, kuŗā 1800 vietu, bija pilna klausītāju, kas dziesmas un oriģinālkompozicijas uzņēma atsaucīgi. Klausītāju pulkā bija arī Militārās valdības pārstāvji, UNRRA's darbinieki un kuplā skaitā vācieši. Šajā pat gadījumā Baireitā viesojās arī K. Nunava baleta ansamblis Latvju balets. Tajā tagad dejo arī M. Tillaka un O. Lēmanis. Pēc atsevišķiem deju priekšnesumiem skatītāji vēroja arī N. Dostala viencēlienu „Habanera" O. Lēmaņa choreografijā. **Z. B.**

ASV neatzīst Padomijas rīkojumu Austrijā

Vīnē, 10. jūlijā (UP). — Amerikāņu valdība šodien, nostājoties pret krievu rīkojumu par īpašumu apķīlāšanu, paziņojusi Austrijas valdībai, ka neatzīs tādu īpašumu aizvešanu, kuŗus vācieši savas okupācijas laikā paņēmuši ar varu, ja šo aizvešanu pamato tikai ar Potsdamas vienošanos, bet tā nesaskan arī ar Vienoto Nāciju 1943. g. janvāŗa deklarāciju. Ģen. Klarks informējis Austrijas ministru prezidentu Figlu, ka saņēmis norādījumus no prezidenta Trumena ievadīt sarunas par ASV prasību daļas samazināšanu no vācu kontiem Austrijā. Tai pašā laikā Klarks paziņoja, ka viņa valdība nodomājusi nodot Austrijas rīcībā visus vācu īpašumus Austrijā, gan paturot sev tiesības prasīt dažus rūpniecības uzņēmumus, piemēram, Savienoto Valstu tēraudfabrikas, agrākās „Hermann Goering Werke" Lincā. — Anglijas ārlietu ministrija paziņojusi, ka Anglija atbalsta ASV protestu pret krievu rīkojumu apķīlāt vācu īpašumus Austrijā. — Ārlietu ministru konferencē pēc tam, kad Molotovs 4 dienas bija aizkavējis ielūgumu izsūtīšanu 21 valsts miera konferencei, stūrgalvīgi pieprasīdams, lai ārlietu ministri nosaka konferences darba kārtību, tomēr panākta vienošanās. Molotovs piekritis tam, ka ielūgumus var izsūtīt, pievienojot tiem tikai vispārējus ieteikumus darba kārtībai. Tādējādi virsroku guvis Berness. Molotovs toties guva uzvaru savam viedoklim, ka miera līgumu apspriešanā varēs piedalīties tikai tās valstis, kas tieši piedalījušās kaŗā pret attiecīgo valsti. Šo vienošanos panāca pēc sasprindzinātas 6,5 stundu gaŗas sēdes. Saskaņā ar to, Isto miera līgumu uzmetumu izstrādāšanas darbu veiks 5 „politiskas komisijas", kuŗās būs reprezentētas valstis, kas tieši kaŗojušas pret 5 ienaidnieku valstīm — Somiju, Ungāriju, Rumāniju, Bulgāriju un Italiju. Turpmāk konferences darbu, sagaida, ka Bevins iepazīstinās konferenci ar plānu vācu valstu federācijas radīšanai, ko principā atbalsta arī ASV. Sagaida, ka arī Francija to atbalstīs, bet Krievijas nostāja nav zināma. „United Press" ziņo, ka ārlietu ministri pieprasīs UN ģenerālsapulces atlikšanu no 3. uz 23. septembri, lai tā neatkarība no valdības iespaida. — Ģen. Maknarnijs noteicis jaunu kārtību vācu sieviešu pārbaudei, lai „labāk varētu kontrolēt brāļošanos". Armijas sabiedriskos sarīkojumos nevarēs piedalīties par 18 g. jaunākas meitenes. „Nevēlams vai netīrs izskats" būs pietiekams iemesls, lai šādu atļauju liegtu. Katrai vācietei, kas vēlas ierasties amerikāņu sarīkojumos, vajadzīga īpaša apliecība. Fiziskās pārbaudes tomēr nebūšot. — Anglijas sievietes satraukusi ziņa, ka vācu sievietēm izsniedz vīzas un atļaujas iecelot Anglijā, lai precētu kādreizējos okupācijas armijas karavīrus, kas demobilizējušies. — Berlīnē publicēts amerikāņu plāns jaunu vāciešu apmācībai Militārās valdības dienestam. Kursu dalībnieki saņems algas un uzturu. Līdzekļus kursantu atalgošanai dos vācu saimniecība un tos ieskaitīs okupācijas izdevumos, bet pārtiku dos no armijas krājumiem. — 10. jūlijā Frankfurtā notika Vācijas vienīgās masonu ložas pirmā oficiālā sanāksme kopš Hitlers aizliedza masonu kustību. — Jaunais Francijas pārtikas ministrs Faržs, kas solījis iznīcināt melno tirgu, izteicies, ka valdība varbūt par melntirdzniecību sodīšot ar nāvi. — **Nirnbergas** starptautiskais trubunāls paziņojis, ka, iztiesājot prāvu pret nacistu organizācijām, vēl uzklausīs tikai nedaudz liecinieku. Tribunāla prezidents lords tiesnesis Lorenss paskaidrojis, ka prāvas pret virspavēlniecību, „Gestapo" un „SS" varēs nobeigt līdz augusta beigām. Spriedumi visās prāvās esot gaidāmi jau septembrī. — Nacistu drošības policijas šefa Ernsta Kaltenbrunnera aizstāvis paskaidrojis, ka viņa aizstāvamais atzīstams par vainīgu, bet neesot vainīgs tik ļoti, kā tas liekoties. „Šis vīrs ļoti cieš no sirdsapziņas pārmetumiem," viņš paskaidrojis. Feldmaršala Keiteļa aizstāvis paskaidrojis tribunālam, ka viņa klients „pārāk uzticējies Hitleram, ticējis vadonības principam, bet nav apzinājies, ka dara ko aplamu pēc vācu vai starptautiskiem likumiem." — Krievu flotes leitnants Redins, kuŗu Siatlā tiesā par spiegošanu pret AS Valstīm, noteikti noliedz, ka būtu maksājis kādam inženierim naudu, lai tas atklāj viņam flotes noslēpumus.

The Stars and Stripes

Okupācijas naudu paredz atvietot ar maksājumu zīmēm

Frankfurtā, 9. jūlijā. — Ģen. Maknarnijs preses konferencē paziņojis, ka ieteicis jaunu maksājumu zīmju radīšanu, lai atvietotu Sabiedroto okupācijas naudu, kādu tagad lieto ASV joslā. Ģenerālis paskaidrojis, ka šis plāns, ko tagad apsveŗ Vašingtonā, paredz, ka jaunās maksājumu zīmes būtu lietojamas arī angļu joslā. Ar jaunām zīmēm izmaksātu algas kaŗavīriem un kaŗa ministrijas darbiniekiem ASV joslā. Tai pašā preses konferencē ģen. Maknarnijs paskaidrojis, ka atsevišķām vācu valstīm ASV joslā ļaus pilnīgu pašpārvaldi tiklīdz būs radītas konstitūcionālas valdības. Vienīgais pašpārvaldes ierobežojums būs Berlīnes protokolā paredzētie noteikumi par demokratizēšanu un decentrālizāciju, kontrolpadomes likumi un 4 lielvalstu nolīgumi. Viņš paskaidroja, ka vācu valdības būs uzskatāmas par „demokratizētām" tad, kad politiskā vara izrietēs no tautas un tauta varēs to kontrolēt, politiskās partijas pēc sava rakstura būs demokratiskas, būs atzītas un nodrošinātas individa pamattiesības, radio un presei garantēta brīvība

„Times" trīs vēstules

Londonas „Times" nodaļā „Lasītāju vēstules" izraisītas pārrunas par Baltijas valstīm. Š. g. 27. jūnija numurā F. F. Sīlijs (Seeley) atbildē uz kāda Lagdena un Dēvisas vēstulēm saka: „Cariskā Krievija lielāko daļu no savām periferijas territorijām (Baltijas valstis, Besarābiju, Kaukazu, Centrālāziju un Piejūras provinces) ieguva tajā pašā laikā un ar tām pašām metodēm, kā Anglija un Francija ieguva lielāko daļu no savām impērijām. Vai Lagdens grib ierosināt, ka mums būtu jāatsakās no ieguvumiem, kas, teiksim, iegūti kopš 1800. gadā? Vai godīgāk un cienījamāk nebūtu izbeigt savstarpīgu apmētāšanos akmeņiem? Atbildot Dēvisai, atļaušos aizrādīt uz trim tietām. Pirmkārt, „nacionālās valdības", kuŗas Dēvisa raksturo par „lietiškām", bija fašistiskas vai tuvu fašistiskām. Polijā un Lietuvā šīs valdības tādas bija 1926. g., Latvijā un Igaunijā kopš 1934. g." Tālāk F. F. Sīlijs atzīmē, ka Padomju Savienības ārējā politika ir padota brīvai kritikai, bet tas tā nav ar citām lielajām varām, ieskaitot mūs pašus."

Tajā pašā „Times" numurā par šo pašu jautājumu raksta arī E. Aruja, kas saka, ka „Krievija zaudēja Baltijas valstis nevis ar svešu iekaŗotāju palīdzību, bet to panāca tautas, kas cīnījās pēc savas neatkarības 1918./20. g. kaŗā. 1940. gada pievienošana nebija nekas cits, kā jau suverēno tautu tiesību nolieguma. Bez tam igauņi, latvieši un lietuvieši nebija vienmēr atradušies Krievijas verdzībā, ne arī vienmēr mierīgi sadzīvojuši ar saviem apspiedējiem. Viņi nekad nebija atdevuši „brīvprātīgi" un uz „visiem laikiem" savas suverēnās tiesības tā, kā to 1920. gada miera līgumos ar Latviju, Igauniju un Lietuvu, atzīstot rāciju pašnoteikšanās tiesības, bija darījusi Krievija. 1940. gadā Krievija atnesa trūkumu, terroru, beztiesību un vajāšanu visām ļaužu šķirām Baltijas valstīs, kur līdz tam labklājības, miera, kārtības un laimes bija vairāk nekā jebkuŗā citā Eiropas valstī pēckaŗa gados. Krievu iestādes nonāvēja tūkstošus un deportēja mitus tūkstošus Baltijas valstu iedzīvotāju. Ir jājautā, cik plašā mērā terrora režīms tagad valda Baltijas valstīs un kāda ir to izolācija no pārējās pasaules, salīdzinot ar stāvokli citās zonās? Kāda būs to nākotne? Baltijas valstīs bija veselīgas starptautiskas attiecības un tās bija Tautu Savienības locekles. Vai Baltijas valstīs varēja runāt par „iespaidu sfairu", ja katrs, kam miermīlīgi nolūki, tur varēja brīvi ceļot, tirgoties un izteikt savas domas? Taisni pretēji — pēc Hitlera nākšanas pie varas Baltijas valstis samazināja savu eksportu uz Vāciju un skolās vācu valodu atvietoja ar angļu valodu."

„Times" 29. jūnija numurā Randolfs S. Čerčils (Churchill), atbildot Sīlija rakstam, saka: „F. F. Sīlijs raksta, ka pirms kaŗa Polijas, Lietuvas, Latvijas un Igaunijas valdības bijušas fašistiskas vai tuvu šai iekārtai. Ir laiks, ka šai modernai vulgārai komūnistu propagandai reiz dara galu. Tas ir komūnistu mācu propagandas triks, ka visu nepatīkamo nosauc par fašismu, fašismam tuvu vai fašisma iespaidā esošu. Tas apvaino „Times", ja šādus nelietīgus viltojumus sameklē un ievieto laikraksta slejās. Bet, ja arī mēs piekristu Sīlija kungam par šīm valdībām, vai viņš tad varētu izskaidrot, kāpēc tad Padomju Savienībai bija jāanektē šīs Baltijas „fašistiskās" zemes un to iedzīvotāji?"

Chronika

Ar Militārās valdības rīkojumu **par visu privāti** dzīvojošo pārvietošanu **nometnēs, Lībekā iekārtotas 2** jaunas nometnes, kuŗās nometināti ap 1000 pilsētā un apkārtnē dzīvojošo tautiešu. Viena nometne iekārtota Marli ielā, un tajā novietoti visi strādājošie, bet otra — „Gaujas" nometne atrodas Traves attekas krastā, koka barakās. — UNRRA's šejienes vienību vadība paziņojusi Lībekas latviešu nometnēm, ka nometņu iemītniekiem, kam Kanādā dzīvo vecāki, brāļi, māsas, brālēni vai māsīcas, esot iespēja izceļot uz Kanādu. Izceļošanu kārtošot Kanādas Militārā misija Berlīnē **(P. Ludvigs).** — No Ambergas nometnes 150 tautiešu pārcēla **uz Guncenhauzenu,** kur pārvietotiem iekārtota atsevišķa nometne bijušā skolā. Ģimenēm ar bērniem ir atsevišķas istabas, pārējie novietoti kopējās telpās, kuŗas paredz norobežot ar starpsienām. Kopgalds un virtuve atrodas citā ēkā, kādā viesnīcā blakus. Jaunās nometnes iekārtošanu vada komandants E. Driba ar palīgu E. Melbērzu. Atjaunotas mācības tautskolā un darbojas arī bērnudārzs. Guncenhauzenā pašreiz ir 3 atsevišķas latviešu nometnes ar 250 iemītniekiem **(A. M.).** — **Osnabrikas** DP nometnēs pēc UNRRA's norādījuma katrai tautībai iecelti īpaši nozaŗu pārziņi, kas darbosies pēc UNRRA's, nometnes galvenā komandanta un tautību komandantu norādījumiem. Šādi pārziņi iecelti telpu, sanitāro jautājumu, darbu, virtuves un sadalītavas, izglītības un mākslas, atpūtas un sociālo nodarbību, sporta un policijas nozarēs **(„Informācijas Biletens"** Osnabrikā). — **Augsburgas** Hochfeldas latviešu nometnes tautas augstskolā pēc pusotra mēneša intensīva darba (līdz 11 stundu dienā) beigušies mūrnieku kursi. Pārbaudījumos piedalījās un apliecības par amata praktiskām un teorētiskām zināšanām ieguva 20 kursantu. Tuvākā laikā paredzēti namdaŗu kursi, kuŗos mācību ilgums tāpat būs pusotra mēneša ar 8 darba stundām dienā **(„Nākotnei"** Augsburgā). — Angļu okupācijas joslas latviešu skautu vadītāju kursi latviešu skautu priekšnieka prof. E. Dunsdorfa vadībā no 8.—16. jūnijam notika Elbas upes krastā Bērnsenas tuvumā. Kursi deva daudz vērtīgu ierosinājumu turpmākai skautu dzīvei **(„Tālavas Ziņotājs"** Hānā). — **LSK** pārstāvībai **Ingolštatē** (Auf der Schanz 5, Ingolstadt/Donau, Bayern) no Itālijas ziņo, ka tur atrodas Oļģerts Ozoliņš, dz. 22. g., no Rīgas (81-G-411406-L), Ādams Arnolds Bergs, dz. 10. g., no Kazdangas pag. (81-G-411346-L), ar adresi US PWE 9731, QM, Sv. Co., un Artuŗs Sirsons no Kastrānes ar adresi US PWE 9163, Naples, Italy. Viņi neko nezina par saviem piederīgiem Vācijā un lūdz tautiešus rakstīt (Dr. **J. A. Bīšofs**). — Par latviešu mākslas

Edgars Švēde

Rūdolfs Blaumanis manās atmiņās

2.

Māja, **kur bieži viesojās arī** Blaumanis, bija Cēsu tirgotāja un Mārsnēnmuižas arendātora Jēkaba Paukuļa jaunās paaudzes mītne Rīgā, sākumā Tērbatas ielā, tad Dzirnavu ielā 2, **kur 3-4** istabu dzīvoklī notika jaunatnes sanāksmes. Paukuļa trīs dēli un divi meitas apmeklēja vidusskolas, **bija lieli mūzikas mīļotāji,** daudz mūzicēja un mūzicēt mācījās pie labākiem Rīgas klavieŗu, vijoles un čello skolotājiem. Ernsts Paukulis, vēlākais Latvijas universitātes pataloģijas profesors, toreiz bija Rīgas pilsētas **ģimnazijas** pēdējā klasē un spēlēja vijoli, Jūlijs un Voldemārs apmeklēja reālskolu, pirmais bija apdāvināts pianists, bet Voldemārs spēlēja čello un klavieres. Kad **Ernsts Paukulis** aizgāja uz Tērbatu studēt, viņa vietā par vijolnieku stājās **Alb.** Grīnups, kas jau piedalījās arī Rīgas latviešu biedrības mūzikas komisijas augusta koncertos. Šiem koncertiem tālaika latviešu mūzikas dzīvē bija tāda pat nozīme, kā literātūrā zinību komisijas vasaras sapulcēm. Grīnups pēc reālskolas beigšanas iestājās Pēterpils konservātorijā, bet tēvs piespieda viņu studijas tur pārtraukt, pārliecināts, ka ar tādām „blēņām", kā mūzika, maizi nenopelnīs. Tomēr liktenis bija lēmis citādi un Grīnups ilgus gadus spēlēja Nacionālās operas orķestrī vijoli. Tā iznāca, ka šis „blēņas", kas Grīnupam bija sirdslieta, sagādāja arī iztiku viņam un viņa ģimenei. Šim mūziķu pulciņam pievienojās arī vēl klavierskolotāja Alīse Savicka, ko vēlāk apprecēja ķīmiķis Pēteris Meņģelis, bet pulciņa īstā dvēsele un vienotājs bija skolotājs Mārtiņš Gerlins, liels mūzikas entuziasts un labs mūzikas literātūras pārzinātājs. Viņš ilgus gadus bija vadījis Valmieras biedrības kori, ar kuŗu III latv. dziedāšanas svētkos dziesmu kaŗā ar J. Vītola „Bērzs tīrelī" izpelnījās augstāko godalgu, un bija viens no smalkajiem mūzikas pazinējiem, kas visu brīvlaiku varēja pavadīt savā bagātajā nošu bibliotēkā, lasīdams notis un izbaudīdams pilnīgāko prieku, garā šo mūziku klausīdamies. Gerlins Paukuļu pulciņā spēlēja altu un no savas krātuves izvēlējās un piegādāja vajadzīgās notis kvartetiem, trio un kvintetiem. Ar savu skaisto, Vidzemē toreiz plaši pazīstamo tenoru viņš bieži mūs iepriecināja arī ar operu ārijām un solo dziesmām. Šis kamermūzikas pulciņš toreiz daudz koncertēja lauku biedrībās — Valmierā, Smiltenē un Piebalgā. Vēlākos gados no viņa attīstījās pazīstamais Selonijas stīgu kvartets, kas gadsimteņu maiņā bieži piedalījās atklātos koncertos Rīgā ar ievērojamiem panākumiem.

Pulciņā vienu laiku piedalījās arī Maskavas konservātorijas audzēknis Buks, kas latviešiem gan gājis zudumā, bet Maskavā bija iecienīts kā Zimina operas diriģents, kur arī uzvesta viņa komponētā opera. Nevis kā izpildītājs, bet kā klausītājs pulciņā piedalījās Ernsta Paukuļa ģimnazijas biedrs Emīlis Melngailis. Līdzi viņam uz mūzikas vakariem mēdza atnākt arī viņa draugs un labvēlis Rūdolfs Blaumanis, kas gados gan bija par mums visiem vecāks, bet prata cienīt un ar labpatiku klausīties mūziku. Blaumanim bija patīkams tenors, un viņš ikreizes dziedāja līdz, kad uzsākām koŗi dziedāt tautas un citas pazīstamas dziesmas. Ar savu sirsnīgo skatu, kuŗā bieži paspīdēja humora dzirkstis, Blaumanis drīzi vien iekaroja visu mūsu jauniešu sirdis un nekad nelika mums sajust gadu starpību un savu pārākumu, jo viņš tolaik jau bija mūsu ievērojamākais rakstnieks. Andrievam Niedram, kas arī šad tad mēdza atnākt un kuŗu gan mazāk saistīja mūzika nekā simpatijas pret Annu Paukuli, kas vēlāk pārvērtās draudzībā līdz viņu abu mūžu pēdējiem gadiem, arī jau bija vārds rakstniecībā, un viņa raksti toreiz parādījās „Baltijas Vēstnesī". Arī Niedra pret Blaumani izturējās ar lielu respektu, pretēji Melngailim, kam pietātes sajūta bija sveša.

Neņemos apgalvot, vai šajās jaunatnes sanāksmēs meklējami sākumi un pamati tām draudzīgām attiecībām, kas vēlāk Blaumanim nodibinājās ar Niedru „Pēterburgas Avīžu" laikā un pastāvēja līdz 1905. gadam, kad viņu ceļi šķīrās. Mūsu pulciņā, kur mūzika bija pirmā vietā, pārrunas par rakstniecību un literāri stridi parasti nebija dienas kārtībā, tomēr ikreiz mums bija liels prieks un gandarījums, ja Blaumanis pats mums lasīja priekšā kādu no saviem dzejoļiem vai stāstiem. Pa lielākai daļai tie bija humoristiska vai satiriska satura, un viņš tur „pulierēja" kādu parādību, notikumu vai personu, kas sabiedriskā dzīvē bija izpelnījusies rakstnieka uzmanību.

Melngailis pulciņā nekad nepiedalījās nedz mūzicēšanā, nedz arī dziedāšanā. Neņemos pateikt, vai tas notika aiz iedomīgas pārākuma sajūtas, jo Melngailis pats sevi jau toreiz uzlūkoja par ģeniju mūzikā un šacha spēlē, nevarēdams tikai izšķirties, kam dot priekšroku, — vai tas, varbūt, bija vienīgi balss dotības trūkums, ko viņš pūlējās apslēpt. Blaumanis tādos gadījumos, labsirdīgi smiedamies, Melngaili un citus mierināja ar to, ka viņa balsi sadzirdēšot tad, „kad melnais gailis dziedāt sāks". Šo pašu teicienu: „Kad melnais gailis dziedāt sāks!" Blaumanis liek atkārtot vai katra teikuma galā prātā jukušai Ažai „Pazudušā dēlā", un Melngailis laikam savam labvēlim to nekad nav piedevis, lai gan no Blaumaņa pieredzējis tik daudz laba, tik daudz sirsnības un laipnības, ko pats Blaumanim atmaksājis ar visu citu, tikai ne ar laipnību un sirsnību.

Blaumanis šad un tad paņēma līdz arī kādu savu manuskriptu un deva mums lasīt, iekams tie vēl nebija iespiesti. To vidū atceros dažus viņa stāstus un humoreskas, kuŗas neatrodu uzņemtus kopotos rakstos. Starp citu, mūsu vidū cirkulēja kāda Blaumaņa nevainojamā žargonā uzrakstīta humoreska, kuŗā viņš savam no lugām pazīstamam Jankelim liek stāstīt un žēloties par pārdzīvotām briesmām un nedienām, apstaigājot ar paunu Vidzemes lauku mājas.

Agronomu un skolu darbinieku sanāksme

Mērbekā 3. un 4. jūlijā notika **pirmā** angļu joslas latviešu agronomisko darbinieku un otra latviešu skolu darbinieku sanāksme, ko ievadīja organizācijas komitejas priekšsēdis prof. M. Eglītis. Sanāksmes goda prezidijā ievēlēja prof. Dr. K. Kundziņu, prof. Dr. A. Švābi, prāv. E. Bergu un J. Celmu. Atklājot sanāksmi, LCK priekšsēdis prof. Dr. K. Kundziņš norādīja, ka šobrīd **personīgās intereses jāupurē tautas** kopības interesēm. „Mūsu nākotnes izredzes nav zināmas", teica profesors. „Ticot labākajam, jābūt gataviem arī nelabvēlīgākam atrisinājumam. Nesen dažas autoritātes ir norādījušas uz divi gadu palikšanu un iesaistīšanu darbā mūsu tagadējā trimdas vietā. Dzīves reālitāte mums katēgoriski liek pārorientēties un izvēlēties jaunus darba laukus. **Nedrīkst kaunētles ne no viena darba."**

Sanāksmi apsveica arī UNRRA's 151. vienības direktors G. Desmets, norādīdams: „Ir skaidrs, ka apstākļi daudziem liks mainīt savu līdzšinējo arodu. Jums jāiegaumē, ka zemēm, kas jūs vēlēsies uzņemt, **vajadzīgi speciālisti. Šīm zemēm ir vajadzīgi ražotāji, nevis ražojumu patērētāji".**

Sanāksmes darba posmā LCK izglītības un kultūras nozares vadītājs J. Celms sniedza pārskatu par izglītības jautājumiem emigrācijā un norādīja, ka turpmāko arodu sarakstos tik drīz nebūs vairs daudzo direktoru un administrātīvo darbinieku posteņu. Latviešu YMCA's ģenerālsekretārs agr. B. Radziņš klātesošos iepazīstināja ar YMCA's uzdevumiem, bet agr. A. Punka pasvītroja nepieciešamību saskaņot ārpusskolas izglītības darbu, kuŗā jāmāca nevien teorija, bet arī prakse. Tālāk darbs noritēja atsevišķās sekcijās. Agronomiskie darbinieki vienojās, ka jāveicina lauksaimniecības izglītība, rīkojot kursus un kur iespējams organizējot skolas. Apzinot visus agronomiskos darbiniekus, radāms šo darbinieku centrs. Jārūpējas par lauksaimniecības darba iespēju sagādāšanu Vācijā. Mācības iestāžu darbinieki sanāksmes laikā pārrunāja daudzus skolas dzīves jautājumus.

„Latviskais Vārds" Mērbekā

---

skati **Neinburgā** (vorm Wald) atzinīgas atsauksmes 2. jūlijā sniedz Regensburgas vācu laikraksts „Mittelbayerische Zeitung" un Veidenas vācu laikraksts „Der Neue Tag". Skati 2. un 3. jūlijā savos raidījumos atzīmēja arī Minchenes raidītājis, veltīdams tai atzinību **(O. Akmentiņš).** — Latvijas sūtnis Skandinavijas valstīs Valdemārs Salnājs maijā atzīmēja 60 mūža gadu. Jubilejas gadījumā notika sūtņa godināšana, kuŗā piedalījās ap 50 dalībnieku. Par sūtņa darbību runāja J. Breikšs, doc. K. Zīverts un ģen. Tepfers **(„Latvju Ziņas"** Stokholmā). — Latviešu apvienības **Zviedrijā** padome par savu godabiedru ievēlējusi prof. J. Vārsbergu. Apvienības jaunajā valdē ievēlēti par priekšnieku J. Zalcmanis, par priekšnieka 1. b. H. Liepiņš, 2. b. E. Štāks, sekretāru V. Bērziņš, kasieri V. Piķelis un locekļiem E. Balode, P. Mežaks, V. Mucenieks un A. Skrastiņš. — Darba tirgus komisija Zviedrijā paziņojusi, ka t. s. archīva darbus, kuŗos līdz šim strādāja nelielā skaitā arī latviešu bēgļi, turpmāk samazinās. Vispirms archīva darbos nevarēs strādāt 2 cilvēki no 1 ģimenes un neprecējušies, kas jaunāki par 40 gadiem. Vēlāk paredzēts, ka archīva darbos varēs palikt pēc īpaša lūguma tikai vecāki par 55 gadiem. — Zviedrijā iznācis Artura Krodera atmiņu romāns „Degošās dienas", kuŗā tēlots latviešu tautas atbrīvošanās posms no cariskās Krievijas virskundzības. Grāmatas pirmajā daļā parādīta latviešu jaunatnes cīņa pret cara varu pēc 1905. gada. Autora skatījumā 1905. gads nav nejaušs krievu revolūcijas atblāzmojums Latvijā, bet secīgs posms gadsimteņu ilgajā latviešu brīvības cīņu vēsturē. **Darbam solīta** arī otra daļa, un **tas ir** plašākais episka rakstura darbs, kas līdz šim publicēts tagadējā latviešu emigrācijā **(„Latvju Vārds" Stokholmā).** — Dr. med. Kārlis Apinis no Eichštetes pārvietojies dzīvot uz **Augsburgu** un pieņem visus latviešu **acu** slimniekus bez atlīdzības pirmdienās, trešdienās un piektdienās no pl. 9-12, Servatius-Stift, Lindauerstr. 32, Augsburg-Hochfeld.

Artuŗs Kaugars

Mežonīgā skaistule

Tava tērpa spožums lās
ačīs man ik rītu.
Debess krāsās zeltainās,
Sārtās, tumši ēnainās
tevi mirdzam šķietu.

Noslēpumu stunda šī
īstā stunda tava.
Katrā straujā mutulī
Tava ēna atplaiksnī,
mirklis — tevis nava.

Tava sirds ja iekāro,
ačīs nozīb gaile,
Vēstot brīdi pastaro.
Lai tev ceļu nekrusto,
kas ir sīks kā maile!

Redzu, nosmīn skaistule, —
dzejnieks sirdi šķeltu.
Pievilsies, tu cietsirde!
Vēsu strautu forele
arī valkā zeltu.

Anšlavs Eglītis

Heincs Diters Faigle

(1. turpinājums)

Skaļi sasizdams papēžus, staltais brūnī uniformētais vīrs tajā pat mirklī izšāva labo roku acu augstumā un nobēra: „Heil Hitler! OT palīginženieris Horsts Ginters Hāss, Pfiferlingenas kaŗa saimniecības ieceltais uzraugs!"

Heincs Diters bija redzējis Horstu Ginteru tepat miestā tekalējam caurās bikšelēs. Tad tas aizbrauca uz ziemeļiem, iestājās partijā un tagad bija atgriezies dzimtajā pilsētā vareināks par pašu birģermeistaru.

Heincs Diters labi zināja, cik vērtīga šāda pazīšanās grūtajos laikos, bet pameta tikai ar galvu, nesniegdams rokas. Ja viņš nedrīkstēja iztriekt „OT" vīru no sava nama, tad nerunāja ar to ne vārda, pat pie pusdienu galda. Vēlāk Trautele saņēma briesmīgu brāzienu par biedrošanos ar tās varas pārstāvi, kas iznīcinājusi viņas tēva karjēru, iegrūdusi nāvē viņas brāļus un postā visu Vāciju. Viņš kliedza, ka labāk pārtiks no vistu barības un sapelējušas kukuruzas, nekā no taukiem, ko sagādās „OT" vīra palīdzība. Trautele raudāja, bet klusēja. Jaunākā meita, deviņgadīgā Zīgburga, brēca līdz. Anna Helena ieslēdzās virtuvē.

No šīs dienas Heincs Diters Faigle kļuva svešinieks savā ģimenē.

Viņam palika tikai vistas. Pie tām viņš pavadīja augas dienas. Pie vistām un radioaparāta. Jo trakāks vērtās pēdējo kaŗa mēnešu posts, jo dīvaināku, nevaldāmāku prieku un gandarījumu sajuta Heincs Diters Faigle. Viņš bija to paredzējis! Viņš bija pret to cīnījies. Viņam bija un palika taisnība.

Un tad — nāca kapitulācija. Pfiferlingenai baigās varas maiņas dienas pārslīdēja laimīgi, jo sievas ar slotām padzina kaŗavīrus no tanku sprostiem un „folkšturms" sameta strautā dinamītu, ar ko vajadzēja saspridzināt svarīgākās ēkas. Pfiferlingena bija pārcietusi kaŗu gluži neskarta.

Pēc īsa laika miestā atgriezās izklīdinātie un ieslodzītie Heinca Ditera partijas biedri, nākdami atpakaļ vecajos un vēl augstākos amatos. Heincs Diters sagaidīja savu stundu — viņu iecēla par apdrošināšanas kases direktoru.

Heincs Diters „ar tām kājām" par spīti visam un visiem tomēr izrādījās viens no ievērojamākiem vīriem visā miestā. Otrs aiz birģermeistara, jo apdrošināšanas kasē, vienīgajā no visām miesta iestādēm bija patvērušies nauda.

Ar skubu direktors Faigle ķērās pie nacionālsociālistu izravēšanas savā iestādē. Bet nacionālsociālistu pēkšņi vairs nemaz nebija. Neviens ierēdnis, neviens pfiferlingenietis nekad nebija ne balsojis par Hitleru, ne vispār gribējis ko par viņu zināt. Nekad Hitleram nebija bijis tik daudz pretinieku kā pēc kapitulācijas. Pat kases vārtnieks, kas Heincu Diteru pēc padzīšanas no kases ne reizes nebija sveicinājis, tagad, pie krūtīm sizdams, zvērēja, ka tā darījis vienīgi partijas dižvīru spiests un apdraudēts. Bet dižvīrus vadītāju posteņos atkal bija izbīdījusi neticama nelaime un apstākļu sagadīšanās vai arī — vēl augstāku un lielāku dižvīru spaidi un draudi. Un tā, no augsta uz augstāku ejot, dabīgā kārtā vajadzēja nonākt līdz pašam Hitleram - galvenajam draudētājam. Bet tas, apliedamies ar benzīnu, bija visu vainas izpircis.

Dažs amatvīrs tomēr bija turējis par prātīgu atstāt pilsētas un apriņķa robežas. To vidū arī Pfiferlingenas kaŗa saimniecības ieceltais uzraugs Horsts Ginters Hāss. Taisni šo vīru direktors Faigle vismīļāk redzētu sagūstītu. Bet — visas šīs lietas patiesībā bija sīkumi. Direktors Faigle triumfēja. Viņa aprēķini bija izrādījušies pareizi. Viņa partija gavilēja, viņa naidnieki drebēja. Viņš atkal bija visiem vajadzīgs. Šoreiz pilsoņi nepulcējās vis, valīgi tērzēdami pie kases lodziņa, bet, cepures rokās grozīdami, spiedās uzgaidāmajā istabā un pacietīgi gaidīja, kad tos ielaidīs kabinetā, direktora žēlīgā vaiga priekšā. Viss bija labi, tikai — Heincs Diters Faigle bija viens ar savām sekmēm. Ģimene neizrādīja par tām ne mazākās intereses.

Pagāja pāris mēnešu darbā un steigā un pēkšņi notika brīnums — atkusa arī ģimene.

Kādu dienu Anna Helena vienkārši piesēdās vīram blakām kā seņās dienās un izjautāja par darbu un plāniem. Trautele bija jautra un smējās, bet mazā Zīgburga aicināja spēlēt riču-raču. Heincs Diters gluži apmulsa. Tad viņu pārņēma dziļš, bet savādi drudžains prieks. Viņš tik tikko novaldīja asaras. Tikai tagad saprata, cik ļoti bija ilgojies pēc savējo mīlestības. Beidzot melnie gadi pārgājuši. Viņam atkal bija gods, darbs, ģimene. Viņš sirsnīgi apkampa savējos un varēja zvērēt, ka no tās dienas neviens ģimenes tēvs visā Pfiferlingenā netika vairāk lutināts un cienīts kā viņš.

Tagad — bieži domāja Faigle — Anna Helena tomēr sacītu: labāk kropls nekā beigts. Viņas kroplais vīrs tomēr bija no pirmajiem miestā. Panākumi valdzina sievietes, vienalga, vecas vai jaunas.

Ģimene atkal sēdēja vakaros kopā kā senajās priekškara dienās, tērzēdama un spriezdama. Heincs Diters reizēm nolaidās pat tik tālu, ka pus pa jokam jautāja sievas domas pat kases valdīšanas lietās. Ģimene tagad zināja visus viņa lielos plānus. Direktors Faigle gribēja kāpt augšup uz apriņķa finanču pārvaldi, uz apgabala pārvaldi līdz pat visaugstākajām vācu iestādēm, kādām nākotnē vajadzēja veidoties okupētajā valstī un kuŗās viņa partija plaši piedalījās. Viņa rokas un viņa vārds visā trešās valsts dibināšanas laikā bija palikuši nevainojami un tīri.

Tīrs! Tūkstoškārt viņš bija uzsvēris savējiem, cik svarīgi visos sīkumos ievērot likumus un rīkojumus. Ja viņu — direktoru un uzticības vīru tagad pienāktu kaut visniecīgākā pārkāpumā, viņš būtu beigts cilvēks uz visiem laikiem.

Un tagad šī vēstule! Slepeni notikumi viņa namā! Bet kas slepens, tas noziedzīgs.

(Turpinājums sekos)

Tautieši, kas 44. 30. 9. izbrauca no Bolderājas, 2. 10. ieradās Gotenhafenā, brauca ar vilc. uz Spelienu, tad uz Berlīni, kur daļa izkāpusi! Kāds bija vilciena tālākais maršruts? Vai kāds atceras Intu Ķikānu, 19 g. v., kas turējās kopā ar kādu jaunu sievieti? Ziņas l. vet. arsts Augusts Ķikāns: DP Camp, H. 68, Meerbeck, Kr. Stadthagen (21).
2855

Kāda...

(Turpinājums no 1. lappuses)

to katēgoriskās uzmanības veidu, kādu viņam parāda mūsu dāma. Viņš nospīd kā saulīte un pāris reizes pašapmierināti nokrekšķinās:

„Protams, cienītā, es jums ļoti pateicos par atgādinājumu. Mans nolūks bija vienīgi parādīt likumības nemainīgumu. Mūsu apstākļos, spriežot teorētiski, operācija norisināsies apmēram šādi. No vienas puses, pastiprināsies diplomātiskais spiediens, lai panāktu mūsu pievienošanas atzīšanu tur, kur tas vēl nav noticis. No otras puses, uzbrukums vērsīsies arī pret mums pašiem, lai ar veikli safabricētu apvainojumu palīdzību mūs diskreditētu pasaules priekšā un, kas varbūt vēl svarīgāk, lai par katru maksu, laižot darbā visu milzīgo nešaujamo ieroču arsenālu, sašķeltu mūsu nostāju. Sāksies vilinoši piedāvājumi atsevišķām personām, lai tā iegūtu ēsmu lielākām, jau daudzāku makšķerēm, sāksies veikli ielansēti kūdījumi un provokācijas un", te kungs A. dziļi ievelk elpu, „ja vien mēs nebūsim pietiekami uzmanīgi un savaldīgi, tad kādam citam vajadzīgo šķelšanās darbu itin čakli veiksim paši. Kaut kur tad triumfēs!"

N. atkal nevar nociesties: „Jā, jā", viņš diezgan neglīti ņirgājas. „To vis tagad nevar zināt, kam ministru kabinets jau klusībā piešķīris nopelniem bagātā tautas politiķa titulu."

A. grib turpināt, bet mūsu viesis, kas visu laiku sēdējis klusējot, pēkšņi sāk meklēt pazudušā teikuma sākuma vārdus:

„Teiksim vispārīgi... tā sakot..." viņš brīdi rausta savu domu alz svārku stūra, līdz, mūsu vaļīgo smīnu pamudināts, beidzot ieklūp kamanās, kas tad strauji aizrikšo:

„Mēs jau arī esam diezgan, diezgan pateicīga zeme. Tie kašķēšanās baciļi lido no vienas nometnes uz otru kā vārnu bari uz tikko iesētiem miežiem. Vecu vecā taisnības meklēšanas indeve gudros padara smieklīgus, muļķīgos iedomīgus. Grūstīšanās ap putras katlu liekas esam pati jaunā sūtība. Nekā nedarīšanas trulums, bezcerīgā neziņa..." Un tikpat negaidīti, kā sācis, viesis savu izverdumu beidz, gandrīz vai pusvārdā. Neērta klusuma brīdis, kā kad, mājas dārzā dienvidu guļot, tev uz basas kājas uzlec varde. A. attopas pirmais un saudzīgi uzsit viesim uz pleca:

„Tas bija smagi teikts. Bez šaubām, katru savu secinājumu tu pamato ar faktiem, kas tev zināmi, bet vai tev ir tiesības tos vispārināt? Tas, ko tu teici, droši vien, atsevišķiem gadījumiem ir pareizi, bet tas, kā tu to teici, lajam ir pašizpēršanās, viena no visstiprakām emigrācijas slimībām un arī viena no visbīstamākām."

Savas garās skropstas pastiprināti vēdinot, mūsu dāma gan mēģina apvaldīt N., bet velti:

„Jūs rīkojaties kā burvju mākslinieks, kas vienu mutautiņu bāž divās kabatās. Ar vienu roku jūs zīmējat velnu uz sienas, ar otru dzēšat to nost."

A.: „Nejūtos vainīgs, patiešām nē. Un gluži tāpat — ar mums nestāv tik ļauni. Es gribētu apgalvot taisni pretējo. Neraugoties uz visu, kas bijis, uz visu zaudēto, pārciesto un pārdzīvoto, mēs vēl esam arvien pārāk enerģiski un pārāk stipri, lai tā pavisam vienkārši paciestu neziņu un gaidīšanu. Šim procesam tad patiešām ir savas nozēlojamas un nevēlamas blakus parādības, bet tās nozudīs, apstākļiem mainoties, tās nozudīs pašas. Bet vienu nu gan — mums jāsaprot katras parādības cēloņi un sekas un tāpēc es brīdinu, es ļoti nopietni brīdinu."

Mēs vēl arvien esam kaut kur pusceļā. Nupat, nupat sāktu kristallizēties konkrēti formulējumi, nupat viela, kas uz ātru roku samesta bezveidīgā masā, sāktu kārtoties loģiskā secībā. Bet spogulis rāda tikai tik ilgi, kamēr kāds skatīties spējīgs tā priekšā stāv. Atskan zvans, pusdienās nāk otra maiņa, mēs sakām viens otram paldies un atvadāmies. Līdz rītdienai!

Ars

Sievu Olgu Cini dz. Barovsku, dz. 13. 12. 6., no Bauskas m. Vilis Cinis; sievu Annu Melderi, dz. 14. 20. 7., no Valmieras m. Jānis Melderis: Hesterberg 6, Schleswig (24). 2861

Jānis Vilciņš, CS „Turība" valdes loceklis

Kooperācija

Jau kopš kādiem 20 gadiem kooperatīvās organizācijas un kooperātori jūlijā atzīmē starptautisko kooperācijas dienu.

Kooperācija tagad kļuvusi par varenu kustību. Nav zemes kultūrālā pasaulē, kur kooperācija nebūtu laidusi saknes. Tā brīvai saimnieciskai kopdarbībai vieno miljonus dažādu tautību, partiju un ticību cilvēku. Tās organizāciju un uzņēmumu skaits sniedzas simttūkstošos. Eiropas valstīs kooperācijas izcilākie panākumi redzami Anglijā, Zviedrijā, Dānijā, Somijā, Čechoslovakijā. Ievērojama loma kooperācijai, it sevišķi lauksaimniecībā, bija arī Latvijā un pārējās Baltijas valstīs. Bet ir arī zemes, kur kooperācijas brīvā, pēc tās vispārīgiem principiem veidotā darbība ir ierobežota un pat iznīcināta. No atsevišķiem kooperācijas veidiem plašākos apmērus sasniedz un iespaidīgākā vieta tautsaimniecībā ir patērētāju biedrībām un dažādu veidu laiksaimnieku kooperātīviem ar viņu savienībām.

Pagājušos kara gados ar saimnieciskās dzīves normālas norises pakāpenisku apstāšanos un sabrukumu, kas pēc tam sekoja Eiropas lielā daļā, un plašu postījumu dēļ kooperātīvu darbību ievērojami paralizēja. Bez tam daudzās Eiropas valstīs kooperācija cieta arī no nacionālsociālisma un citām diktātoriskām varām, kas nesaudzīgi apspiež jebkādas saimnieciskas un sabiedriskas darbības izpaudumus, ja tie neiekļaujas šo varu uzspiestās kārtības rāmjos vai neatbilst viņu mērķiem.

Valstīs, kur dzīve pēc kara atkal ievirzās Rietumeiropas demokratisko ideju garā, atjaunojas un sāk uzplaukt arī kooperātīvās organizācijas. Vēl vairāk — ir zīmes, kas norāda uz kooperācijas apjoma paplašināšanos un tās ekonomiskās ietekmes vispārīgu pastiprināšanos, salīdzinot ar stāvokli priekš kara. Tas nozīmē, ka tautu plašas aprindas grūtajos pēckara saimnieciskos apstākļos pastiprināti pievēršas kooperācijai un atrod tajā piemērotu ceļu savu saimniecisko nolūku sasniegšanai.

Kooperācijas spēka un panākumu avots ir tās organizācijās īstenojamās kopdarbības mērķi un īpatnējie darbības principi. Kooperācijas dzinējspēks nav peļņa un pasākumos ieguldītā nauda, kā tas ir ar parastiem kapitāla uzņēmumiem. Kooperātīvus dibina, lai ar to palīdzību paši ieinteresētie cilvēki organizētas kopdarbības ceļā izdevīgāk un labāk kārtotu savas pārtikas un mājturības vajadzības vai sekmētu savu saimniecību uzplaukšanu, lai organizētu kopīgus ražošanas uzņēmumus un atbalstītu dalībnieku atsevišķo darbību viņu pašu pasākumos, uzņemtos dažādu darbu patstāvīgu veikšanu. Kooperātīvi ir atklātas organizācijas un pieejami visiem, kas vēlas tajos līdzdarboties, visiem to dalībniekiem ir vienādas tiesības, neatkarīgi no tā, cik lielu kapitālu resp. dalības naudu katrs iemaksājis, vai citiem faktoriem. No gūtās peļņas vienu daļu atstāj kopīgu uzņēmuma kapitālu krāšanai, bet atlikušo daļu sadala dalībniekiem proporcionāli katra līdzdalībai peļņas procesā — iepirkumiem, ražošanas darbības utt. Kooperātīvi nepiedalās politiskā un reliģiskā dzīvē un izvairās no tādas darbības, kas to dalībniekos varētu izraisīt pretšķirības. Līdztekus saimnieciskai darbībai, kooperātīvi veicina vispārderīgus kultūrālus nolūkus, it sevišķi apvienoto dalībnieku labā.

Mērķu un to īstenošanas principu vispārīgā vienādība kooperācijai dod starptautisku raksturu. Pāri valstu robežām kopīgo nolūku idejiskai un praktiskai sekmēšanai kooperātīvās organizācijas apvienotas starptautiskās savienībās ar Starptautisko Kooperātīvu aliansi priekšgalā. Latvijas kooperātīvās Centrālās savienības tajā bija par biedriem kopš 1920. gada. Tādā veidā darbodamies savu tautu labā, kooperātori tai pat reizē ir arī plašas starptautiskas kustības locekļi.

Izlietosim arī mēs tās vispusīgās iespējas, kādas mūsu saimniecisko nolūku sasniegšanai var dot kopdarbība kooperātīvās organizācijās. Atmetot vienaldzību, nekavēsimies stāties pie savu kooperātīvu organizēšanas preču apgādei, darbiem, ražošanai un citiem uzdevumiem. Pulcēsimies tajos visi, lai derīgā un tiešā darbībā, vienotiem pūliņiem praktiskā sekmētu latviešu vispārīgās saimnieciskās labklājības atgūšanu un nostiprināšanu.

Aizgādības pārvaldes pasākumi

Latvijas Sarkanais krusts emigrācijā rūpējas arī par svarīgāko aizgādības jautājumu izkārtošanu, šiem uzdevumiem radot īpašu aizgādības pārvaldi. Aizgādības pārvaldes darbs izpaudies bāreņu apzināšanā un aizbildņu izraudzīšanā, bērnudārzu darbības izveidošanā, bērnunamu aprūpē, izpalīdzu dienesta atjaunošanā, daudzbērnu ģimeņu pabalstīšanā un aprūpē, Mātes un bērns sekciju dibināšanā un to darbības izveidošanā. Par LSK aizgādības pārvaldes darbību tās priekšnieks Ād. Šilde mums raksta:

Bāreņu apzināšanai iekārtota īpaša kartotēka, kurā atzīmēti bērni, kas zaudējuši vecākus bēgļu gaitās vai citādi palikuši bez vecākiem. LSK pilnvarotie un komitejas, kuru darbības rajonā vēl būtu tādi bērni, lūgtas tos pieteikt aizgādības pārvaldei un raudzīties par aizbildņu iecelšanu šiem bērniem saskaņā ar LCK instrukcijām. Ieteicams pievērsties sabiedrisku krusttēvu un krustmāšu pienākumiem. 1945. g. oktobrī uzsākusi darbību aizgādības pārvaldes bērnudārzu inspektore E. Stepanova-Zaķe. Līdz šim apmeklēta apm. puse visu angļu un amerikāņu joslas bērnudārzu un atrasts, ka lielākā daļa bērnudārznieku nav sava aroda pratējas. Ar pāris izņēmumiem bērnudārzi mitinās nepiemērotās telpās, nav rotaļlietu un mācības līdzekļu. Lai šos trūkumus daļēji mazinātu, aizgādības pārvalde piesūtījusi visiem reģistrētiem bērnudārziem bez maksas ābeci Valodiņu un bilžu grāmatas latviešu valodā. Rotaļlietu sagādē bērnudārzu vadībai un nometnēm jāuzrāda lielāka rosība un paškarbība. Ir bērnudārzi, kas pratuši izveidot patīkamas telpas un piemērotu iekārtojumu, pašu spēkiem sagādājot arī nepieciešamās rotaļlietas, bet ir arī tādas vietas, kur trūkst ierosmes pat apkārtnes izdaiļošanai un smilšu kastu un rotaļlaukumu ierīkošanai.

Aizgādības pārvalde varējusi atbalstīt un aprūpēt tikai divi bērnunamus, abus angļu joslā: Valsts bij. Zīdaiņu namu no Rīgas ar vadītāju Dr. V. Bergfeldi un Valsts bij. Majoru bērnunamu ar vadītāju R. Heini (tagad skol. Celma). Izlietojot bij. Tautas Palīdzības līdzekļus, abiem bērnunamiem izsniegti pabalsti pa 25.300 marku.

Ar Mātes un bērns sekciju darbību izdevies diezgan plaši izveidot bērnu drēbīšu šūšanu un labošanu un adīšanu. Līdzekā reālizēta bērnu drēbīšu un apavu apmaiņa. Pilnā mērā bijis iespējams apmierināt zīdaiņus ar pupiņiem. Kur vēl būtu vajadzība pēc tiem, jāpieprasa LSK aizgādības pārvaldei.

Pēc tautiešu lūgumiem aizgādības pārvalde pūlējusies sameklēt arī nozudušos bērnus. Izdarīts liels skaits izziņu un apstākļu pārbaudes. No TP krājuma karainvalidiem izsniegti lielāki daudzumi tekstiliju, noorganizējot arī to pāršūšanu veļā. Tagad visi šie krājumi izlietoti. Sevišķa uzmanība pievērsta neredzīgo karainvalidu aprūpei. Nodibināts kontakts ar „Blindenstudienanstalt" Marburgā, kas devis iespēju neredzīgajiem sagādāt mācības grāmatas un citus aprūpes priekšmetus. Minētie mācības līdzekļi iegādāti par LSK līdzekļiem un nodoti neredzīgo aprūpei Lībekas latviešu slimnīcā.

LSK aizgādības pārvalde no Detmoldas pārcēlusies uz Minchauzenu, — Auenecke 5, Münchhausen, Kreis Marburg (16), kurp adresējama korespondence un visi sūtījumi.

TUR

„Sovetskaja Latvija" par piena sagādi raksta: „Dažiem piena nodevējiem piens jāved ļoti tālu — pat 24 km. Andrupenē piena punktam nebija trauku, un nodevēji atnesto pienu pārdeva turpat līdzās esošajā tirdziņā. Rīgas 16. piena pieņemšanas punktā Bolderājā 23. maijā viss piens bija saskābis. Punktā nr. 1 E. Komaļenkovai 2 traukus ar 15 litriem atdeva atpakaļ tikai pēc 2 dienām. Pienotavām liels trauku trūkums. Piena sagādes sekmes vispirms noteic valsts organu rīcība. Rīgas apriņķa sagādes pilnvarotais nezina, ko viņa aģenti dara. Svarīga ir kadru izvēle." Piena sagādes lietā lauksaimniecības kooperācijas galvenās pārvaldes priekšnieks Kalniņš ieteic tiem, kas piena nodevas izpildījuši, pienu aizdot kaimiņiem. Pēc visu nodevu izpildīšanas parādā esošiem kaimiņiem tad jāturpina nodot piens par valsts cenām aizdevējiem par labu. Mazākais dažās vietās to tā arī praktizē, jo, piemēram, no Priekules pagasta ziņo: „Pienākumi pret valsti jākārto tā, kā to dara mūsu Pētersons un Grundulis — viena vien govs un tā pati nav slaucama, tomēr viņi aizņemas pienu no kaimiņiem, lai varētu nodot normu." Pēc „Cīņas" ziņām, 15. maijā bijis apsēts 63 proc. cukurbiešu lauku. Bauskas apriņķī sēja paveikta par 40, Madonas par 43 un Rīgas apriņķī par 44 proc. Linu 15. maijā bijis apsēts tikai 9 proc., bet kartupeļu iedēstīts 32 proc. Vēl vājāk sējas plāns izpildīts sovchozos. Sevišķi slikti strādājot sovchozs Austrumos (dir. Orlovs), Umurgā (dir. Mironovs), bet sevišķi īslicē, kur apsēts tikai 15 proc. — Pēc „Eesti Teataja" ziņām, kas iegūtas no amerikāņu laikrakstiem, Padomju Savienības jaunierīkotajās fabrikās aiz Urāliem liela daļa uzņēmumu strādnieku esot no Polijas un Baltijas valstīm. Viņi dzīvojot zemē izraktās alās, kas pārklātas zariem. Šiem cilvēkiem jāstrādājot 12 stundu dienā, bet viņi esot tik novārguši, ka spējot izturēt tikai 1 stundu. Ēst viņiem dodot briesmīgi maz. Turpretim „Cīņa" Rīgā raksta, ka Baškirijā nodibināts latviešu kolchozs. Tur veseļojies kara laikā ievainotais latgalietis Troškovs. Kolchozu vadot veci komūnisti, un tas esot ļoti bagāts un pārticis. — Pēc ziņām, ko saņēmuši latvieši Austrijā, gados vecāki un slimi vīrieši, kas 1945. gadā aizvesti uz Urāliem, šogad daži atlaisti mājās. No Sakas pagasta atlaisto vidū ir Spanenieku Jaņsons, Sambizu Ormanis, pagasta vecākais Baumanis. Rožleju Tvintiķis un Pakšu Priedelis. No Pāvilostas atlaisto vidū ir Hartmanis. Atlaistie bijuši galīgi novārguši un darba nespējīgi. — Madonas raidītājs ziņo, ka „desmitu pilnvarotie" devuši smagu triecienu Alojas kulakiem, kas sabotējuši padomju rīkojumus. — Nopelniem bagātais dekorātors Arturs Lapiņš izbāris latviešu gleznotājus, ka daudzi no tiem vēl nezinot, ka katrai gleznai jābūt revolūcionārai. — „Pravda" ziņo, ka šogad Latvijā, Rīgas Jurmalā būšot 12 pionieru nometņu, ko noorganizējušas arodbiedrības. Nometnes atradīšoties Jaundubultos, Asaros un Bulduros. Vietējā rūpniecība nometnes apgādājusi ar gultām, traukiem un visiem mājas piederumiem. Šogad uz pionieru nometnēm izbraucot divreiz lielāks bērnu skaits nekā pagājušā gadā. — Vācu okupācijas un kara gados Latvijā iznīcināti 4 miljoni augļu koku un ogulāju. Ābeļu, bumbieru un ķiršu sēklas Latvijai aizdevis Voroņežas apriņķis. — Pēc bēgļu izteicieniem, kas aprīļa beigās kādā laivā sasnieguši Zviedrijas krastus, Liepājā apcietināts baptistu draudžu darbinieks A. Tīss. Apcietināts arī mācītāja Berbaka dēls. Aizliegtas svētdienas skolas, un jaunāki par 18 gadiem nedrīkst apmeklēt baznīcu.

„Sovetskaja Latvija" un „Cīņa" Rīgā, „Pravda" Maskavā, „Tālavas Ziņotājs" Hānā un „Pausme" Oldenburgā

Lasītāju ievērībai Austrijā

„Latviešu Vēstneša" ģenerālpārstāvja pienākumus Austrijā uzņēmies Zalcburgas Latviešu komitejas priekšsēdis Rūdolfs Kalniņš. Austrijā dzīvojošie tautieši laikrakstu var pasūtināt, sludinājumus nodot vai piesūtīt, nokārtot maksājumus un taml. pēc adreses: R. Kalniņš, DP Camp 12, Glasenbach b. Salzburg, Oesterreich. Jaunus abonentus pieņem bez ierobežojumiem. Abonementa un sludinājumu maksas Austrijā kārtojamas šiliņos pēc tām pašām likmēm, kādas noteiktas Vācijā markās.

Vācijā dzīvojošie lasītāji ar ģenerālpārstāvi R. Kalniņu var sazināties pēc adreses: Poste Restante, Postamt 2, Bad-Reichenhall, Bayern (13b).

FEĻETONS

Dzīve let uz priekšu

Nometnes sapulce. Darba kārtībā Jāņu svinēšana un citi jautājumi. Gaŗi un plaši iztirzājot Jāņu lietas, kādu sieru siet, cik katram tiesības alu izdzert, sapulces vadītājs jautā: „Ko darīsim, algosim mūzikantus vai liksim visu nakti spēlēt mūsu pašu harmoniku lietpratējam? Lūdzu nobalsot, kas ir par to, ka jāsalīgst mūzikanti?"

90 proc. klātesošo pacel rokas, ka jāalgo mūzikanti, jo nevar taču maitāt nost jaunu cilvēku, kas grib ne tikai dzīvot, bet arī pats Jāņu naktī dejot un priecāties. Tikai 10 proc. ir ar mieru viņu nobendēt un aprakt ar visām harmonikām.

Bet tad piecelas kāda tautiete un jautā: „Sakiet, lūdzu, kur tas ir redzēts, ka latviešu Jāņu vakarā spēlējuši vācu mūzikanti?"

Visi nokaunējušies klusē. Piecelas kāds cits un atzīstas, ka viņš savu mūžu neesot tādus brīnumus un pazemošanos redzējis.

Vēl kāds cits balīgi lūdz sapulces vadītāju atļaut pārbalsot.

Neko darīt — pārbalso. Un šoreiz 99,9 proc. nobalso, ka harmoniku meistaram jārauj plēšas. Vienīgi viņa sieva balso pret šo priekšlikumu.

Ar to šis jautājums būtu cauri, un sākas pārrunas par emigrāciju. Te izrādās, ka tie, kam salst, grib uz siltākām zemēm, bet tie, kam karsti, — uz aukstākām. Tātad — braukšana pēc izvēles. Man prāts nebija mierīgs un gribējās zināt, kur īsti būtu jābrauc. Meklēju kādu prātīgu cilvēku, kamēr to arī atradu. Uz soliņa sēdēja patīkama vecuma laipna dāma. Viņa bija mazliet nervoza, jo, kā šajos laikos parasts, istabā aizmirsusi cigaretes. Pacienāju viņu ar cigareti un uzdrošinājos jautāt: „Sakiet, lūdzu, kundze, jūs tā tuvāk pie tiem kungiem, pie direkcijas, ko tad direkcija saka par mūsu nākotni, par vispārējām imigrācijas iespējām?"

„Direktors man vēl šodien teica", pakalpīgi steidzās stāstīt dāma, „direktors vispār latviešus ļoti cieni. Mēs bieži apspriežamies, viņš man šodien vēl priekš sapulces teica, ka būs tā: zināt, viņš vispār ir brīnišķīgs cilvēks, tāpat ņemiet to šoferi Knaģi. Ar viņa mašīnu tagad brauc Ākis un ved smiltis bērnu rotaļu kastei. Bet tie daudzie suņi un kaķi! Bērni bāž rociņas mutē, ka nedabū vēl lentes tārpu. Es tā mīlu bērnus! Zināt, kad es biju jauna, arī man bija lentes tārps, bet es viņu izdzinu ar siļķi un ķiplokiem."

„Bet piedodiet, kundze", es pabailīgi pārtraucu viņas runāšanu, „jūs man solījāt pastāstīt, ko saka kungi, ko saka direktors par emigrāciju?"

„Ko, es solīju stāstīt par emigrāciju? Direktors par emigrāciju? Vai jūs esat jucis! Es, ziniet, nekur neemigrēšu, es jaunnedēļ braukšu uz brīvo Latviju. Man viens cilvēks, kas noteikti zina, stāstīja, — bet ko nu jums stāstīt, man vispār mūsu tauta še ir, zināt, — fui!"

Es tomēr biju daudzko dabūjis zināt un apmierināts gāju gulēt.

„Latviešu Balss Austrijā"

SPORTS

Gribas teikt pāris vārdu par krietnu stāju sporta laukumā. Daži slikti piemēri sagandē visus teicamos pašākumus, ko paveic apzinīgie sporta ļaudis. Grēko kā sportisti, tā arī skatītāji. Visvairāk pēdējie. Parasti ir tā, ka grupa nedisciplinētu skatītāju redz tikai „savu" sportistu panākumus un, ja tādu nav, cenšas „ar varu" tos radīt. Pēc Memmingenas sportistu viesošanās Eslingenā turienes laikrakstā „Latviešu Ziņas" lasām: „Neparasta šķita mūsu mazskautu ‚ultrā patriotiskā' izturēšanās spēles laikā. Vai tur nebūtu kaut kas darāms?" Zinām arī, ka trenerim V. Baumanim, lai nomierinātu skatītājus, vairākkārt vajadzēja pārtraukt Kemptenas lietuviešu — Lībekas latviešu nesenno basketbola sacīksti Lībekā. Tamlīdzīgu piemēru, diemžēl, ir visai daudz. Daži skatītāji aizmirst, ka sportā galvenais ir skaists sacensības moments un vērtīgs sasniegums, neatkarīgi, kas to reālizējis. — Disciplīnai dažkārt spītē arī sportisti. Katrs „izlēciens", savstarpēji strīdi un nesavaldība liecina, ka viņi ir tikai „sportisti", bet ne sportisti. A. Klimāns Braunšveigas latviešu nometnes laikr. „Auseklis" raksta: „Mums bieži trūkst sportiskā spraiguma un to pieklājības un inteligences jūtu, kuŗu nedrīkst nekur un nekad trūkt latviešu sportistiem it sevišķi tagad trimdā." Katrā ziņā jāvēro labie piemēri. Dzimtenē mūsu sportistu un skatītāju audzināšanai veltījām daudz pūļu. Tur izcilākie nopelni bija vēlāk uz Krieviju izsūtītajam sporta darbiniekam admirālim T. Spādem, kas vadīja mūsu Sporta disciplīnas kollēģiju. Rezultātā Rīgas sporta publika izpelnījās Eiropas presē uzslavu, kas mūs sevišķi iepriecināja pēc Eiropas meistarsacīkstēm ātrslidošanā un lielajiem starptautiskiem futbola sarīkojumiem. Beidzamajos gados uz pareiza ceļa jau bija arī kādreiz „niķīgie" liepājnieki — sacīkšu apmeklētāji, kas sākumā nespēja samierināties ar apstākli, ka viņu mīluļi — Olimpijas futbolisti kādreiz varētu arī zaudēt. Attiecībā par sportistiem varam teikt, ka tieši mūsu slavenības — J. Stendzenieks, P. Lauks, E. Pētersons, J. Zebeliņš, V. Teteris, J. Bebris, J. Dāliņš u. c. ir arī disciplīnas ziņā cildenākie paraugi. Protams, pretējā gadījumā mēs nemaz nedrīkstētu runāt par slavenībām, jo teicamu sportistu nerakstūro tikai viņa rezultāti, bet arī sporta inteligence un disciplīna. Viss tas iegaumējams tiem jauniešiem emigrācijā, kas ir sacīkšu dalībnieki vai arī skatītāji sporta laukumā **(Arn. Šmits).** — LCK sporta vadītājs A. Bērziņš no Lībekas pārgājis dzīvot **Brīninghauzenā.** Adrese: Latvian Camp, Brüninghausen, Kr. Hameln **(A. Sparinskis).** — Augsburgas vācu šachistu izlase pilsētu sacīkstē **Minchenē** uzvarēja Minchenes vienību 13,5:9,5. Augsburgiešu sastāvā bija arī 2 latvieši, kas spēlēja ļoti labi: inž.-ķīm. A. Krūmiņš savu pretinieku uzvarēja, bet Eikštrēms cīnījās neizšķirti **(J. Upmalis).** — Mūsu tautietis E. Laipenieks vieglatlētikas sacīkstēs **Hallē** pie Innsbrukas, Austrijā, ieguva 2. v. 1500 m skrējienā (4:21,2 min.). Uzvarēja austrietis Šneiders (4:10,4 min.). Laipeniekam, kas ziemā piedalījās arī slēpošanas sacīkstēs Tirolē, rudenī izredzes startēt vieglatlētikas sacensībās Šveicē **(Dr. iur. Z. Kaktiņš).** — Šacha ātrspēles turnīrā **Rīgā** vienādas sekmes guva Michails Beljins (Spartaks) un Z. Solmanis (Daugava). 10 partiju papildus mačā Beljins uzvarēja 6:4. 3. v. ieguva Bāliņš (Daugava) **(„Ciņa" Rīgā).**

Francija pieprasa Rūras un Sāras apgabalu

Londonā, 7. jūlijā. — „Times" kādā rakstā atklāj franču plānu Vācijas reorganizācijai, kas nodots ārlietu ministriem Parīzē. Francija prasa Rūras apgabala nodošanu Sabiedroto kontrolkomisijai ar valdības pilnvarām, tiesībām radīt muitas robežu un par visām lietām izlemt īpašu finanču, cenu un algu politiku šim apgabalam. Pēc „Times" ieskatiem, šāds stāvoklis faktiski nozīmētu Rūras apgabala atdalīšanu no pārējās Vācijas. Reinzemē Francija pieprasa stingru militāru kontroli ar garnizoniem visos stratēģiski svarīgos punktos, bet Sāras apgabalu tā grib saimnieciski iekļaut Francijā. Sāras politiskā statūta izlemšanu vajagot atstāt vēlākam laikam. — Zviedru palīdzības organizācija Eiropas bērniem savākusi ap 14 milj. kronu. No šiem līdzekļiem 30.000 kr. nodots Austrijai un 10.000 Ungārijai. Polijai līdz ar pārtikas sūtījumiem nodotā pilnīgi iekārtota bērnu slimnīca ar 8000 gultu, Francijā iekārtoti bērnunami. Zviedri atbalstījuši arī somu un Baltijas valstu bērnus. — Islandes parlamenta vēlēšanās konservātīvie ieguvuši 20 vietu, komūnisti 10, progresīvie 13 un sociāldemokrati 9. — „Lauzicas vendu nacionālā komiteja" nolēmusi piesūtīt ārlietu ministru konferencei memorandu, kuŗā lūgs sarīkot tautas nobalsošanu, lai izšķirtu, vai apgabals starp Elbu un Oderu ap Kotbusas un Gubenas pilsētām, kur dzīvo 500.000 vendu, piešķirams Polijai vai Čechoslovakijai. — Lietus gāzes izraisījušas plūdus **Augšbavārijā.** Vairākas upes izgājušas no krastiem, pārplūdinājušas laukus un pilsētas un apdraud ceļus un tiltus. Dzelzceļa satiksme starp Mincheni un Garmišu-Partenkirchenu bija pārtraukta. Amerikāņu karavīri, piedalīdamies glābšanas darbos, daudz vietās iznesuši bērnus un sievietes no pārplūdinātiem namiem.

Die Neue Zeitung Minchenē un **Schwäbische Landeszeitung** Augsburgā

Mums raksta

Joprojām trūkst ziņu

Latviešu kartotēka **Hanavā** varbūt ir mūsu pēdējā iespēja savu tuvinieku un arī paziņu sameklēšanai. Tāpēc būtu vēlams visdrīzākā laikā panākt, lai kartotēka būtu darba kārtībā. Tagad kartotēka joprojām sūdzas, ka tai nav iesūtītas ziņas no Lībekas apgabala 10 nometnēm, no Detmoldas apgabala 14 nometnēm utt. Bet no kādām īsti nometnēm ziņu nav, to kartotēka neizpauž. Kāpēc šāda noslēpumainība? Vajadzētu saukt vārdā visas tās nometnes, kas ziņas nav iesūtījušas. Tad varētu noskaidrot, vai tiešām ziņas nav nosūtītas vai gājusas ceļā zudumā.

Lai pašā izziņu sniegšanā kartotēkā nerastos paviršība, būtu vēlama arī kāda kontrole. No kartotēkas darbiem varētu atsaukt tās personas, kas aplamu izziņu sniegšanu sāk izvērst sistēmā. — **K. Jaunzems,** Latvian Camp, Ohmstede, Oldenburg (23).

Sludinājumi

Karavīri! Par Olģertu Dušultu, dz. 24. g., 1. z. māte Vilma Dušulta: I Latvian Camp, Lauingen/Donau, Bay. (13b). 3009

Par kar. **Augustu Cauni,** dz. 20. 11. 6., bija Opočkā, lūdz z. brālis **Andrejs Caune:** DP Camp, Meerbeck, Kreis Stadthagen (21). 2873

Arturu un **Martu Pāvulsonus** no Rankas Ruciņiem un **Arturu Muižnieku** no Palsmanes Lielmežiem m. **Ernests Sūcis:** Latvian Camp, Halle, Westf. (21). 2874

Piederīgos m. **Arnolds Stūrmanis,** dz. 23. 17. 11., no Ozolniekiem, **Žanis Kampars,** dz. 24. 7. 12., no Rīgas Jūrm. un **Arturs Traupelis,** dz. 25. 29. 4., no Rankas: Latvian Camp, Flensburg-Fruerlund (24). 2875

Par **Oskaru Osi,** dz. 26. 28. 4., 45. III bija Gotenhafenas slimn., lūdz z. **Jēkabs Osis:** Latvian Camp, Liebenburg ü. Goslar (20). 2876

Mergupes — sievu **Elzu** un māti **Mariju** no Mālpils Grantskalniem m. **Augusts Mergups;** vecākus **Sofiju** un **Frici Buividus,** māsas **Natāliju** un **Gunu, Jāni Lembergu** no Rīgas un radus meklē **Auguste Buivida; Aleksandru Rūsu,** dz. 02. 7. 1. Pāles Ročos, bija Dancigā 2. polic. p., m. **Marta Rūsa; Osvaldu Āvi,** FP 57966 W, 45. III bija Džūkstē, **Fridrichu Āvi** no Babītes pag., žēls. māsu **Vilmu Riekstiņu** no Rīgas vēža slimn. **Talsu** ielā, žēls. māsu **Almu Āvi** no Rīgas centr. kop. slimokasēs m. māsa **Alīde Rasa:** DP Camp, Wolterdingen bei Soltau (20). 2877

Leonu Meieru, dz. 19. 26. 4., no Auru pag. m. vecāki — **Alma Meiera:** DP Camp, Meerbeck, Kreis Stadthagen (21). 2878

Gsp. izp. **Ati Rāceni,** dz. 27. 20. 9., no Smiltenes m. **Ilze Krīgera:** Stuttgarterstrasse 32-7, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 2879

Irenu Silvu **Vītolu,** 23-25 g. v., no Rīgas, 45. I bija Pomerānijā, m. **Staņislavs Jankovskis:** Lithuanian Camp, „B" 16 a, Neumünster (24). 2880

Brāli **Jāni Ešenvaldu,** dz. 22. g., no Dundagas p., ies. 44. g., bija 5/schw. Fl.Ers.Abt. 37, Breslau 8, un 44. g. rud. riet. fr., un paziņas m. **Hugo Miķelsons** no Lēdmanes: Latvian Camp „Venta", Diepenau 94, ü. Uchte (23). 2881

Bruno Migaini, dz. 01. 3. 2., no Rīgas, FP 57263 D, m. sieva **Marija Migaine:** Langengeisling 32, b. Erding, Bayern (13b). 2882

Brāļus **Draudiņus** no Rīgas — **Edgaru,** dz. 25. IX, 44. g. bija aviāc. sk. Grobiņā, Vācijā flakistos un 45. II Elbingā pie Dancīgas, un gsp. izp. **Viesturu** Vilni, dz. 27. g., m. **Ojārs Draudiņš,** dz. 22. 9. 8.: Hausstätterstr. 12, Rosenheim, Bayern (13b). 2866

Par **Alīsi Čekalovu** dzim. Brjusu lūdz z. māsa **Gothardīne Zande;** piederīgos m. **Oskara Zanda** ģimene; vīru **Vladislavu Iljišku,** dz. 16. 9. 8., 15. div. autotransp. r. serž., m. sieva **Lilija Iljiška:** DP Camp „Insula", Strub b. Berchtesgaden, Bay. (13b). 2883

Par gsp. izp. **Jāni Biti,** dz. 27. 12. 7., FP 38496, Lg Pz UNNA, 45. 15. 3. bija Godelheimā, m. **Edgars Bite:** DP Camp, Märzfeld ü. Feucht, Bayern (13a). 2885

Par vecākiem no Baldones Salmiņiem un **Lozenbergu** ģim. no Tomes Viršiem lūdz z. **Arnolds Miķelsons:** Latvian Camp, Blücherstr. 19, Flensburg-Mürwik (24). 2889

Par Kalniņu ģim. no Alūksnes Indzeniņiem, bija Kurzemē, lūdz z. Jānis Kalniņš: Latvian Camp, Flensburg-Fruerlund (24). 2890

Gsp. izp. Gunāru Balodi, dz. 27. 19. 9. Igaunijā, m. māte Anna Balode: Latvian Camp, Flensburg-Mürwik (24). 2888

Kapr. **Vili Stālu** no polic. p. „Rīga", vēlāk ats. r. šark. barakās pie tilta Tornā, m. **Ēriks Krievāns:** Lüchow, Mölln, Lbg., Bez. Hamburg (24). 2891

Gsp. izp. **Borisu Belousovu,** dz. 20. 27. 10. Rīgā, m. māte **Emma Belousova:** Buxach 24, Post Buxheim bei Memmingen, Bayern (13b). 2892

Jāni Pētersonu ar sievu **Lauru** un meitu **Rasmu** no Rīgas m. brālis **Ernests Pētersons:** Nebeniusstrasse 3, Mannheim (17a). 2943

Par **Augustu Rozentālu,** dz. 15. g., no Juglas pap. fabr., 44. g. apciet. un izsūt. uz Vāciju, lūdz z. svaine **Elza Kozlovska:** Latvian DP Camp, Mannheim (17a). 2944

Hariju Videvutu **Kārkliņu,** dz. 20. 11. 11., no Jelgavas, bija 19. div. 1. art. p. Saldus sekt., FP 37313 A, m. **vecāki:** Latvian DP Camp, Weylstr. 11, Mannheim (17a). 2945

Annu Antoniju **Banderu,** dz. 12. 18. 2. Burtniekos, no Rīgas, Ministerejas 11-11 a, un **Līnu Banderu,** dz. 92. 15. 7., no Rīgas, Aizsargu 115-58/59, m. **E. V. Banders:** b. Fr. Mayer, Blumenstr. 3, Ebingen, Wttbg. (14). 2865

Aleksandru Bindaru, dz. 21. 10. 1. Silajāņu pag., **Glužinus — Mariju** dzim. Bernātu, dz. 21. 23. 7. Tukumā, **Broņislavu,** dz. 13. g. Silajāņu pag., un **Alfonsu,** dz. Silajāņu pag., **Daukštus — Staņislavu,** dz. 03. g., un **Jāzepu,** dz. 16. g. Aglonas pag., **Korsakus — Apoloniju** dzim. Vaičuku, dz. 20. g., un **Stanislavu,** dz. 12. g. Silajāņu pag., **Pēteri Jokstu** no Aglonas pag., **Vikentiju Bindaru,** dz. 20. g. Silajāņu pag., **Jāni Valašu** no Ružinas Valašiem, **Veltu Dreibergu,** dz. 21. g. Tukumā, ceļmeist. **Antonu Munci** no Preiļiem un **Jāzepu Putānu,** dz. 13. g. Aglonas pag., m. **Andrejs Glužins:** Central DP Camp, 10-51, Würzburg, Bayern (13a). 2727

Elzu Asaru no Čiekurkalna m. **E. V. Banders:** b. Fr. Mayer, Blumenstr. 3, Ebingen, Wttbg. (14). 2864

Cīņas izp. **Kārli Leju,** dz. 19. 22. 10., no Rīgas, bija Potsdamā, m. māte **Anna Leja:** Latvian DP Camp, Hersbruck, Bayern (13a). 2946

Par **Emīlu Baumani,** dz. 25. g., no Rīgas, bija darbadien. Siltā, vēlāk šof. 15. div. št. un 45. III Gotenhafenas-Dancīgas apk., un gsp. izp. **Gunāru Baumani,** dz. 27. g., no Rīgas **lūdz** z. vecāki — **Kārlis Baumanis:** Becelaere-Kaserne, Bau I, Esslingen-Neckar, Wttbg. (14a). 2868

Karavīri! Par 15. div. 34. p. v. v. Zvirgstu, Grinbergu, Arturu Lāci, dz. 15. 11. 12., FP 39173, 45. 21. 1. bija Sofienvaldē, visi redzēti vēl kopā pie Jastrovas un Landekas, un 19. div. 43. p. kapr. Nikolaju Šalku, dz. 14. 13. 4., FP 36164 A, 45. III bija Kurzemē ar basketbol. Rozenbachu, lūdz z. A. Lācis un Vilma Šalka: Johannisstr. 11, Weiden, Opf., Bayern (13a). 2869

Piederīgos m. **Tamāra Sniedze** no Ļaudonas Aizsiliņiem: Auf der Weide 20, Marburg/Lahn (16). 2895

Māsasmeitu **Dzidru Preisu** dzim. Niedru ar vīru **Otomāru** no Pļaviņām m. **Pēteris Šmits** no Daugavpils; **Olgu Birkmani** dzim. Palemani no Jelgavas apr. Lielsapatām, **Jāni Palemani** no Rīgas, Zigfr. Melerovica b. 13-10, un **Jāni Vigantu** no Valmieras m. **Emīlija Palemāne** no Pļaviņām: DP Camp 5 a, Team 168, Erbendorf, Bayern (13a). 2871

Kaŗ. **Jāni Bērziņu,** dz. 24. 28. 6., no Carnikavas, bija 15. div., 45. 20. 4. Tīringijā saņ. amerik. gūstā, m. brālis **Valdis** un **Katrīna Stroda:** Schlössleweg 1, Kempten, Bay. (13b). 2870

Leģ. **Ādolfu Zinkeviču,** dz. 24. g. Līvānos, bija 15. div. pie Meklenburgas, māsu **Benitu Nutovcu,** dz. 17. g., ar bērniem **Vilni un Verneru** no Rīgas, vecākus **Salomiju** un **Jāni Zinkevičus** no Līvāniem, 45. g. bija Rostokā, m. **Jūlija Muižniece:** Latvian DP Camp, Dengkofen, Post Menghofen über Straubing, Bayern (13b). 2872

Konstantīnu Džonsonu, dz. 18. 24. 10., no Rīgas, L. Altonovas 19, bija Freienvaldē, FP L 06997 Lg Pa Berlin, **Ērichu Džonsonu,** dz. 08. 17. 3., no Ogres, bija 19. div. Kurzemē, un **Genadiju Kraukstu,** dz. 24. 25. 11., no Rīgas, L. Altonovas 19, bija „Stralo", m. **Emīlija Džonsone:** DP Camp 2 „Saule", Geesthacht (24). 2893

Andreju Gusaru, dz. 20. 28. 7. Jaungulbenē, 45. II bija Neibrandenburgā, m. **Andrejs Tomass:** DP Camp 2, Grenzstr., Geesthacht bei Hamburg (24). 2894

Mārtiņu Zariņu no Džūkstes Stūrīšiem m. **Reinholds Blūms** no Jelgavas: Latvian Camp, Flensburg-Mürwik (24). 2896

Jāni Gercānu, dz. 25. 30. 11., no Kurmāles Ozoliņiem m. **Albīns Dravnieks:** Rauhehorst 55, Oldenburg (23). 2897

Piederīgos m. **Alberts Edvīns Kaparšmits** no Rīgas apr.: Baltic DP Camp „Accu", Garbsener Landstr., Hannover-Stöcken (20). 2898

Māsu Regīnu Silgali no Rīgas, radus un paziņas m. **Alfreds Silgals:** DP Camp AR 364, Argonnen-Kaserne, Soest (21). 2899

Valdemāru Grīnvaldu, dz. 24. 1. 9., no Cesīm, smagi ievain., 45. IV evakuēts no Feldenas kara slimn. Austrijā, m. māte **Marija Grīnvalda:** Latvian Camp, Hanau/Main (16). 2978

Intu Alīsi un Mariju Ķikānes no Rīgas, Rumpmuižas ielas, m. Augusts Ķikāns: DP Center, H. 68, Meerbeck, Kr. Stadthagen (21). 2708

Sievu m. **Pēteris** Arnolds **Lūsis** no Grundzāles Upmaļiem: DP Camp, Hotel Kaiserhof, Blomberg, Lippe (21). 2905

Māti un brāli m. **Jānis Desainis** no Siguldas: DP Camp, Bruchstr. 5-6, Blomberg, Lippe (21). 2904

Par šof. leģ. Jāni Osvaldu Sproģi, dz. 04. 26. 7., no Slokas lūdz z. K. Sproģis: Kuttelstr. 2, Memmingen, Bayern (13b). 2508

Par **Leonhardu Ozoliņu,** dz. 11. 26. 9., no Rīgas Anniņmuižas, bija Dancigā štābā, pēd. z. 45. g. febr. no Lauenburgas, lūdz z. vecāki **Matiss** un **Olga Ozoliņi:** Latvian DP Camp, Altneuhaus b. Vilseck, Kr. Amberg, Bayern (13a). 2756

Jēkabu Leju, dz. 06. 10. 4., no Liepājas, Vācijā bija 15. div. ork., meklē sieva **Lidija Leja:** Latvian DP Camp, Altneuhaus bei Vilseck, Kr. Amberg, Bayern (13a). 2254

Stuthofieši! Par vīru Nikolaju Postarņikovu, dz. 07. 26. 10. Rīgā, bija Schutzhäftling-Kow. 01149, Bl. 6, Stutthof, lūdz z. Aleksandra Postarņikova: Lüchow, Mölln i. Lbg., Bz. Hamburg (24). 2858

Kpr. Jāni Voldemāru Resno, dz. 18. 14. 5. Vecpiebalgas pg., no Pociema Spricēm, 44. IX bija kpt. Laumaņa btl. Jaunpiebalgas Zosēnos, bet 44. g. beigās it kā pie Tornas 15. div. būvbtl., m. agr. Pēteris Kalniņš: DP Camp, Bar. 39, Rennplatz, Ohmstede, Oldenburg i. O. (23). 2887

Kaŗ. no Beļģijas, kas atstāja POW Camp 2227 un zina par civ. **Valdemāru Strautu,** dz. 90. 21. 10., no Rīgas, bija Cage I un 46. 13. 4. pārsūt. uz POW Camp 2226, lūdz z. sieva **Emilija Strauta:** DP Camp, H. 61, Meerbeck, Kr. Stadthagen (21). 2902

Piederīgos m. **Alfreds Egle,** dz. 19. 20. 10., no Alūksnes, **Jānis Stankevičs,** dz. 25. 3. 2., no Rudbāržiem, **Antons Umbraško,** dz. 23. 27. 10., no Viļāniem, **Broņislavs Spružs,** dz. 20. 23. 7., no Kaunatas pag., un **Donats Račko,** dz. 21. 10. 2., no Ogres: Latvian Camp, Flensburg-Fruerlund (24). 2900

Piederīgos m. **Jūlijs Andersons,** dz. 04. 24. 9., no Jaunjelgavas, **Arveds Dumbergs,** dz. 03. 26. 4., no Rīgas-Siguldas un **Jānis Eks,** dz. 03. 29. 12., no Rīgas-Slokas: DP Camp 12, Glasenbach bei Salzburg, Oesterreich. 2974

„Latviešu Balss Austrijā" lasītāju ievērībai. „LBA" redakcija pēc līdzstrādnieka K. Mednieka nāves lūdz visus līdzšinējos abonentus un arī tos, kas no jauna vēlētos abonēt „LBA", pieteikties pie pārstāvja: Rūdolfs Kalniņš, Poste Restante, Postamt 2, Bad-Reichenhall, Bayern (13b). Laikraksts iznāk vienreiz nedēļā. Abonēšanas maksa ar piesūtīšanu 8 markas mēnesī. 2970

„Latviešu Vēstneša" izdevējs un atbildīgais redaktors — Publisher and Editor-in-Chief: Viktors Baltkājis. Redakcijas kollēģija: Aleksandrs Balodis, Viktors Baltkājis un Arturs Tilmanis. Redakcijas adrese: „Latviešu Vēstnesis" (Latvian News Bulletin), Hotel Convikt, Dillingen/Donau, Bayern (13b).

„Latviešu Vēstneša" 2 mēnešu abonements ar piesūtīšanu maksā 8 markas, pusgada abonements — 20 marku. Atsevišķa numura cena 50 fenišu. Tuvinieku meklēšanas sludinājumi, publicējot vienreizēji, 3 markas un sludinājuma atkārtojums vēl 2 markas par meklējamo personu. Pārējie sludinājumi 2 markas par rindu. Pustreknā salikumā 50 proc. dārgāk. Precību sludinājumus nepieņem. Abonementu un sludinājumu maksājumi „Latviešu Vēstnesim" no amerikāņu okupācijas joslas piesūtāmi ar pasta pārvedumu pēc adreses: „Latviešu Vēstnesis", Hotel Convikt, Dillingen/Donau, Bayern (13b); no angļu joslas iemaksas piesūtāmas vai nu ierakstītās vēstulēs tieši izdevniecībai Dillingenā vai arī ar pasta naudas pārvedumu Lidijai Dravniecei, Latvian Camp „Frische Quelle", Hiddesen bei Detmold, Lippe (21), atseviški par to paziņojot izdevniecībai; no franču joslas iemaksas sūtāmas ierakstītās vēstulēs tieši izdevniecībai. Abonementi atjaunojami 2 nedēlas pirms to izbeigšanās. Maksājumus var nokārtot arī „Latviešu Vēstneša" pārstāvjiem, kuŗu vārdi un adreses publicēti laikrakstā. Par laikraksta savlaicīgu nesaņemšanu vai abonementa pārtraukšanu technisku iemeslu dēl izdevniecība atbildību neuzņemas. Neizlietotos manuskriptus autoriem nosūta atpakaļ, ja pielikta klāt sev pašam adresēta, ar vajadzīgām pastmarkām apmaksāta aploksne.

„Latviešu Vēstneša" peļņas tīro atlikumu izlieto latviešu bēgļu un karavīru aprūpes vajadzībām.

Printed by Manz, Dillingen. - 11.500